

Uloga učitelja u digitalnim zajednicama

Digitalne –On line zajednice

- Grupe ljudi koje komuniciraju putem Interneta, umjesto licem u lice.
- Omogućuju povezivanje pojedinaca sličnih interesa, neovisno o njihovoj fizičkoj lokaciji, radi druženja, razmjene znanja, profesionalnog razvoja ili zabave.
- Uspješna online zajednica za učenje zahtijeva korištenje odgovarajućih digitalnih alata za uspješnu komunikaciju.

Komunikacija i suradnja

- Rad u školi zahtijeva svakodnevnu međusobnu suradnju djelatnika, učenika i roditelja.
- Kvalitetna suradnja rezultira većim zadovoljstvom svih sudionika.
- Digitalnim tehnologijama prikupljanje podataka puno jednostavnije, brže i efikasnije.
- Kvalitetna on line suradnja pridonosi :
 - boljem školskom uspjehu učenika
 - poticanju roditelja na odgojno djelovanje
 - bolje razumijevanje školskog rada
- On line zajednice razvijanju bolje komunikacije i interakcije između svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa, a time i većoj povezanosti škole i šire društvene zajednice.
- Zahvaljujući digitalnim tehnologijama prikupljanje podataka danas je puno jednostavnije nego prije.

Norme ponašanja digitalnim zajednica

- **Postavljanje jasnih pravila i očekivanja**
- Poštovanje drugih, komuniciraj pristojno i bez vrijeđanja, uvažavaj različita mišljenja i stavove, ne koristi govor mržnje ili diskriminaciju.
- **Primjerena komunikacija** - piši jasno i razumljivo, drži se teme razgovora, poticanje interakcije i suradnje.
- **Zaštita privatnosti** - ne dijeli osobne podatke, ne objavljuj tuđe fotografije bez dopuštenja .
- **Odgovorno sudjelovanje** - redovito prati obavijesti i zadatke sudjeluj u raspravama i pomaži drugima.
- **Sigurno ponašanje** - prijavi neprimjeren sadržaj ili nasilje, ne otvaraj sumnjive linkove ili datoteke . Slijedi upute nastavnika.
- **Jasna komunikacija** - objavite tjedne rasporede, rokove i načine na koje učenici mogu dobiti povratnu informaciju ili pomoć

Pravila i Norme ponašanja on line zajednica

Saznajte kako se odgovorno i pozitivno ponašati u online zajednicama

✦ Poštujte druge

Budite ljubazni, poštujte tuđa mišljenja i izbjegavajte vrede ili uvrede.

Izbjegavajte spam

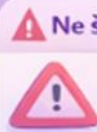

Ne šaljite neželjene poruke, reklame ili linkove bez dozvole.

★ Ostanite na temi

Sudjelujte u diskusijama koje su povezane s temom grupe.

⚠ Ne širite lažne vijesti

Provjeravajte informacije prije nego što ih podijelite.

🔒 Čuvajte privatnost

Ne dijelite osobne podatke ili informacije drugih ljudi bez dozvole.

📢 Prijavite neprikladno ponašanje

Prijavite uvredljivo ili štetno ponašanje moderatorima.

✦ Koristite jasno i pristojno jezik

Pišite razumljivo, izbjegavajte psovke i uvredljiv jezik.

Pomažući jedni drugima gradimo sigurnu i pozitivnu online zajednicu.

Najčešći oblici online zajednica za učenje u Hrvatskoj

Online zajednice omogućuju razmjenu znanja, podršku i suradnju među učenicima, studentima i stručnjacima.

DISCORD POSLUŽITELJI

Organizirani poslužitelji s tematskim kanalima za komunikaciju, razmjenu materijala i pomoć pri učenju.

PRIMJER:
Loomen (srednjoškolci i studenti)

50.000+

aktivnih korisnika na Loomen poslužitelju

FACEBOOK GRUPE

Grupe u kojima članovi postavljaju pitanja, dijele materijale i iskustva vezana uz učenje.

PRIMJER:
"Studentski.hr – Pitanja i odgovori"

100.000+

članova u studentskim grupama

MICROSOFT TEAMS

Platforma za online nastavu, suradnju, predaje i zajednički rad na projektima.

PRIMJER:
Fakulteti i škole (veleučilišta, škole)

Široka primjena

u školama i na fakultetima

MOODLE SUSTAVI

Sustavi za e-učenje s tečajevima, kvizovima i obrazovnim materijalima.

PRIMJER:
Merlin (CARNet), e-kolegiji na fakultetima

10.000+

online kolegija na sustavu Merlin

YOUTUBE EDUKATIVNI KANALI

Video sadržaji s objašnjenjima, lekcijama i pripremama za ispite.

PRIMJER:
Matematicar, Profesor Baltazar, Štreberaj

Deseci tisuća

pretplatnika na edukativnim kanalima

KLJUČNE PREDNOSTI:

Dostupnost i fleksibilnost učenja bilo kada i bilo gdje.

Razmjena znanja i iskustva među članovima.

Podrška i motivacija kroz zajednicu.

Raznoliki formati: chat, video, tečajevi, materijali.

NAJČEŠĆI OBLICI ONLINE ZAJEDNICA ZA UČENJE U HRVATSKOJ

Na temelju raširenosti i popularnosti među učenicima, studentima i građanima.

FACEBOOK GRUPE

68%

Zatvorene grupe za razmjenu materijala, pitanja i savjeta vezanih uz nastavu.

**DISCORD
POSLUŽITELJI**

45%

Popularni među srednjoškolcima i studentima za zajedničko učenje u stvarnom vremenu.

**GOOGLE
UČIONICA**

42%

Službeni online alat koji nastavnici koriste za organizaciju zadataka i materijala.

**REDDIT
ZAJEDNICE**

27%

Forumi poput r/croatia ili specijalizirani edukativni threadovi za pomoć i diskusiju.

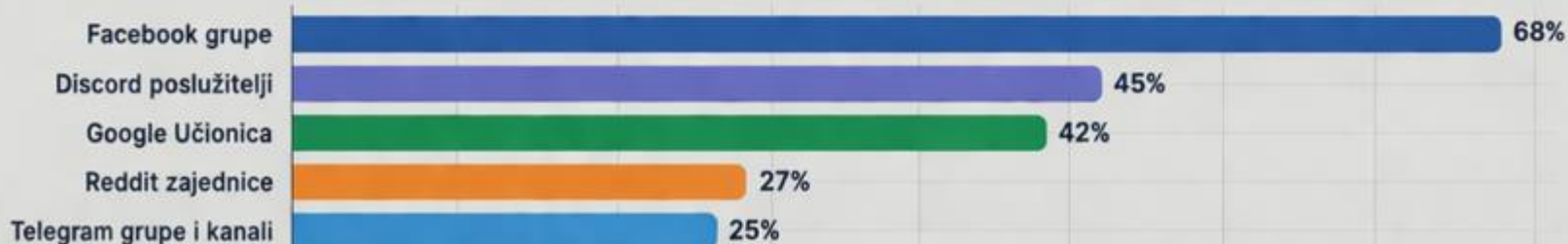

**TELEGRAM
GRUPE I KANALI**

25%

Brza razmjena vijesti, kratkih savjeta i obavijesti o ispitima i rokovima.

RAŠIRENOST KORIŠTENJA

Ključne karakteristike online zajednica:

- **Zajednički interesi**
- Članovi se okupljaju oko zajedničkih tema, poput razmjena znanja, edukacije, zajedničkih ciljeva i sl.
- **Interaktivnost**
- Komunikacija je dvosmjerna i odvija se putem chatova, foruma, društvenih mreža, specijaliziranih platformi itd.
- **Virtualni identitet**
- Korisnici često koriste pseudonime ili avatare kako bi se predstavili u digitalnom prostoru.
- **Osjećaj pripadnosti**
- Članovi razvijaju komunikacije vještine, razmjenu mišljenja i međusobnu podršku.
- *Pravilo digitalne komunikacije: „Ono što ne možete reći uživo, nemojte niti napisati koristeći bilo koji alat za digitalnu komunikaciju”.*

SLUŽBENE OBRAZOVNE PLATFORME (HRVATSKA)

Merlin

(Moodle sustav)

Glavna platforma za učenje na fakultetima.

• Temelji se na Moodle (Merlin)

- Online kolegije
- Forume i rasprave
- Predaju zadataka i suradnju

srce.unizg.hr/ceui/Merlin

CARNet i Loomen

- ✓ Moodle sustav za osnovne i srednje škole
- ✓ Učenici - nešavaju zadake
- ✓ Komuniciraju s nastavnicima
- ✓ Sudjeluju u grupnom radu
- ✓ e-Dnevnik + digitalni alati
- ✓ Podrška nastavi i komunikaciji učenika, nastavnika i roditelja

GLOBALNE PLATFORME (KORISTE SE I U HRVATSKOJ)

Google Classroom

- ✓ Dijeljenje materijala, grupni zadaci
- ✓ komunikacija i komentari

Microsoft Teams

- ✓ Online nastava timski rad i chat,
- ✓ dijeljenje dokumenata

zoom

- ✓ Online predavanja radionice
- ✓ grupna interakcija i rasprava

ONLINE ZAJEDNICE ZA UČENJE (NEFORMALNE)

Discord

- ✓ Serveri za razmjenu skrip i grupno učenje u realnom

Facebook Grupa

- ✓ Po fakultetima
- ✓ Razmjena materijala i skustava

Microsoft Teams

- ✓ Online predavanja, radionice
- ✓ grupna interakcija i rasprava

zoom

- ✓ Online predavanja, radionice
- ✓ Crowdsourcing

U Hrvatskoj se učenje i suradnja online odvijaju kroz kombinaciju:

SLUŽBENIH SUSTAVA
(MERLIN, LOOMEN)

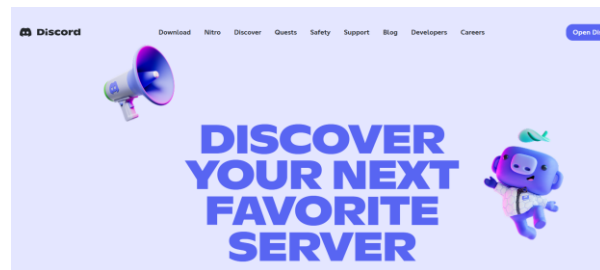
GLOBALNIH ALATA
(GOOGLE CLASSROOM, TEAMS)

NEFORMALNIH ZAJEDNICA
(DISCORD, FACEBOOK, REDDIT)

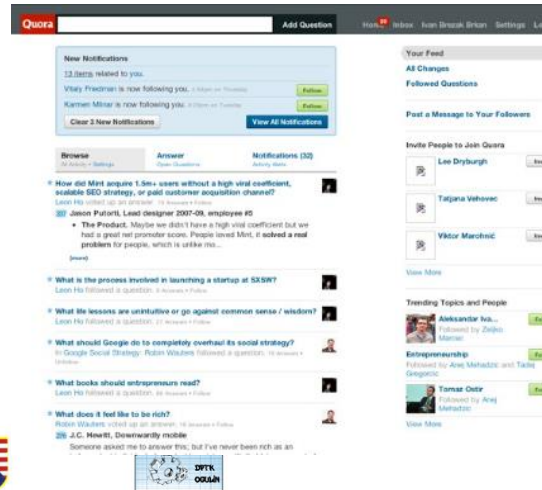
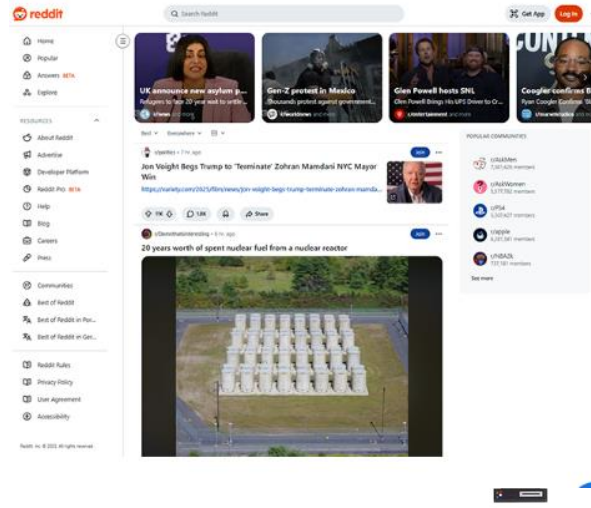
Najčešći oblici online zajednica:

- U današnje doba djelatnici, učenici i roditelji osim komunikacije uživo za međusobno komuniciranje češće koriste: e-Dnevnik-e Informativka, e-pošta, Viber, WhatsUp, Messenger grupe, Microsoft Teams, grupe na društvenim mrežama, digitalne alate i sl.
- **Discord serveri** - virtualna mjesta za okupljanje, komunikaciju i zajednice organizirane oko specifičnih tema, igara, učenja i sl. Omogućuju chat, glasovne razgovore i dijeljenje sadržaja, (gaming, učenje, programiranje i druženje). <https://discord.com/servers?query=igr>
- **Slack kanali** - prostori za komunikaciju unutar Slack platforme koji omogućuju organizaciju razgovora prema temama, projektima ili timovima. <https://youtu.be/qexu2ufYrZU?si=KvtA4qKLyxX2Hsva>

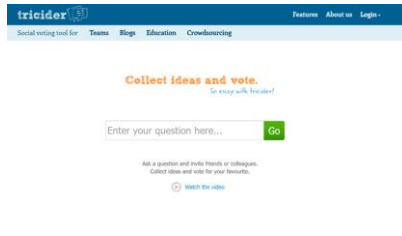
Forumi i platforme za diskusiju

- **Reddit** - sadrži zbirku specifičnih tema. Korisnici dijele sadržaj koji se rangiraju glasovanjem prema kvaliteti, stvarajući personalizirani izvor vijesti i rasprava. <https://www.reddit.com/>
- **Quora** - baza znanja gdje korisnici postavljaju pitanja, čitaju odgovore i dijele vlastita iskustva, koristi se za marketing te oglašavanje <https://www.quora.com/>
- **Gaming zajednice** - grupe igrača videoigara ili platformi (najbrojniji su serveri za popularne igre kao što su League of Legends, Roblox, Valorant, GTA 5 Roleplay i Minecraft)

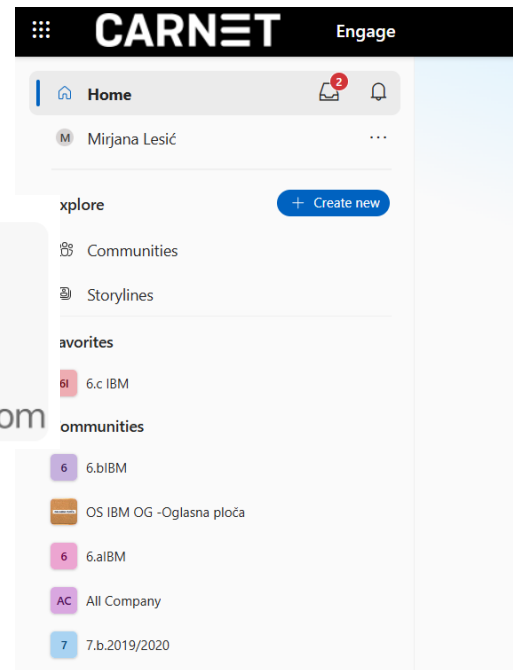
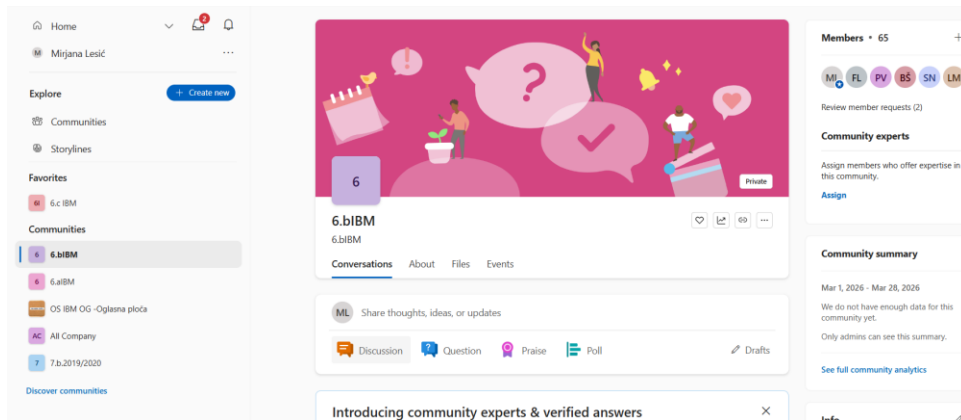
Alati za suradnju

- **E-pošta**
- **Društvene mreže**
- **Grupe** na Messengeru, Viberu, WhatsAppu i dr.
- **Zoom**- alat za video pozive u stvarnom vremenu te komunikaciju putem chata <https://www.zoom.com/>
- **Doodle** - besplatan web alat za dogovaranje termina sastanaka bez potrebe za registracijom. <https://doodle.com/>.
- **Tricider** - alat za prikupljanje ideja, komunikaciju i glasanje (besplatan, moguće ga je koristiti bez registracije).<https://www.tricider.com/>
- **Mentalne mape** – alati za prikupljanje ideja (Mindomo, MindMeister, Xmind, Popplet, Coggle, Bubble.us, Gliffy i sl)

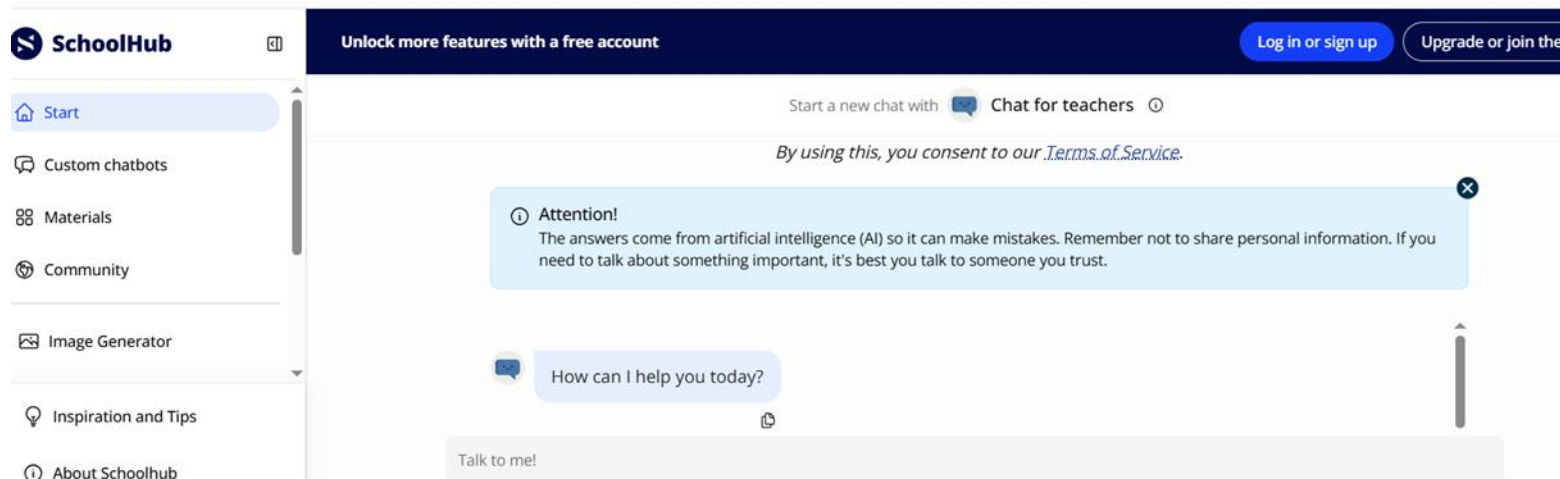
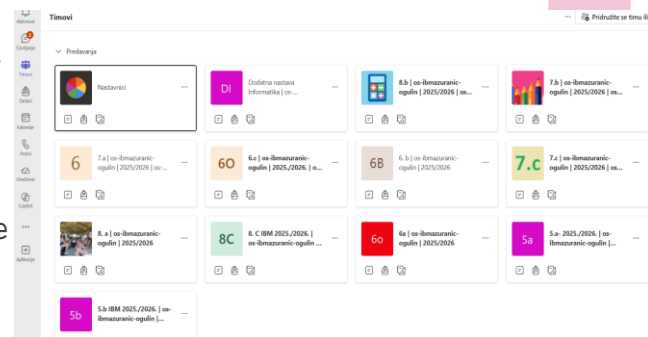

- **Yammer** - Viva Engage - društvena mreža kojoj se mogu pridružiti samo osobe pomoću AAI@EduHr korisničkog računa, slična Facebooku. Učenici su zaštićeni od nepoznatih osoba koji ne pripadaju instituciji.
- **Google Classroom** – (Google učionica) besplatna je internetska usluga razvijena od strane Googlea koja služi kao platforma za učenje i upravljanje nastavom.

https://www.youtube.com/watch?v=Rx_qjw1armw

- **Microsoft Teams** za obrazovanje - koristi se unutar Office 365 paketa za škole za komunikaciju u stvarnom vremenu i zajednički rad na dokumentima.
- **SchoolHub.ai** - obrazovna digitalna platforma koja koristi umjetnu inteligenciju kako bi unaprijedila učenje i poučavanje u osnovnim i srednjim školama. Namijenjena je učenicima i nastavnicima. Sadrži alate koji olakšavaju učenje, planiranje nastave i administrativne zadatke. Usklađena je s GDPR regulativom i dizajnirana s naglaskom na sigurnost i privatnost korisnika, posebno učenika koji olakšavaju rad u online zajednicama.

Platforme za Igrifikacija

- **Kahoot!** - platforma za kvizove u stvarnom vremenu koji potiču natjecanje <https://kahoot.it/>
- **Classcraft** - platforma za gamifikaciju nastave koja pretvara učionicu u igru uloga nalik na World of Warcraft. <https://classcraft.ai/>
- **Duolingo** - platforma i aplikacija za besplatno učenje stranih jezika, razina i liga. <https://www.duolingo.com/>
- **EducaPlay** - platforma za stvaranje i dijeljenje interaktivnih edukativnih igara , aktivnosti, kvizova, križaljki, osmosmjerki i sl. <https://www.educaplay.com/>
- **LearningApps** - omogućuje izradu malih interaktivnih modula za nastavu. Nije potrebna prijava. <https://learningapps.org/>
- *Glavni cilj alata je povećanje angažmana učenika, poboljšanje upravljanja učionicom te razvoj socijalno-emocionalnih vještina*

Platforme za Igrifikacija

Alati koji učenje pretvaraju u igru i povećavaju angažman učenika.

Kahoot!

Kahoot!

Platforma za kvizove u stvarnom vremenu koji potiču natjecanje.

- Brza i jednostavna izrada kvizova
- Igra uživo ili kao domaća zadaća
- Rang-liste i bodovanje

Classcraft

Digitarna platforma za gamifikaciju nastave koja pretvara učionicu u igru uloga nalik na World of Warcraft.

Glavni cilj alata je povećanje angažmana učenika, poboljšanje upravljanja učionicom te razvoj socijalno-emocionalnih vještina.

- Učenici su likovi s ulogama, zdravljem i moćima
- Suradnja i timski rad
- Nagrade za pozitivna ponašanja

duolingo

Platforma i aplikacija za besplatno učenje stranih jezika, razina i liga.

- Lekcije u obliku igara i izazova
- Sustav bodova, razina i liga
- Prati napredak u učenju

educaplay

Platforma za stvaranje i dijeljenje interaktivnih edukativnih igara, aktivnosti, kvizova, križaljki, osmosmerki itd.

- Različiti predlozi aktivnosti
- Jednostavna izrada sadržaja
- Dijeljenje s učenicima putem linka ili koda

LearningApps

Omogućuje izradu malih interaktivnih modula za nastavu.

Nije potrebna prijava.

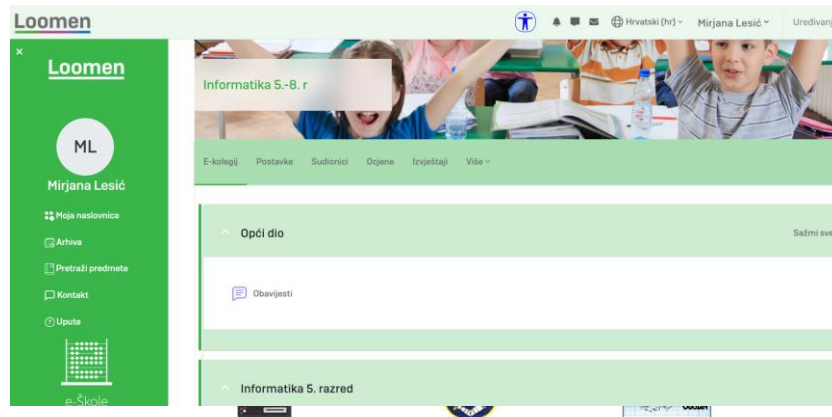
- Gotovi predlozi za razne vrste zadataka
- Brza i jednostavna uporaba
- Moguće odmah koristiti ili dijeliti

SPOJI PAROVE

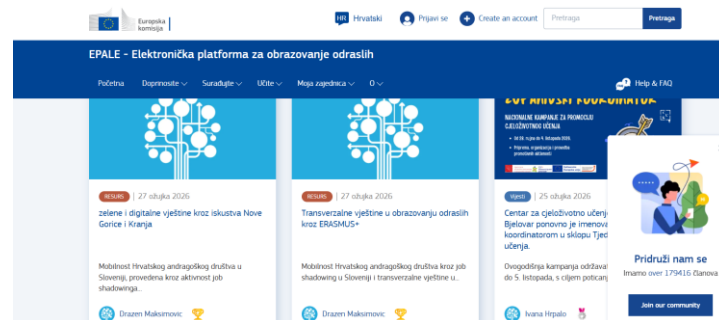
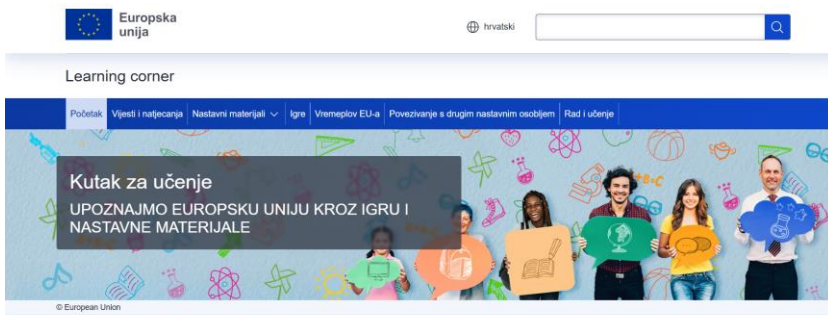
Edukativne digitalne zajednice u Hrvatskoj

- **Loomen** (CARNET) - sustav za upravljanje učenjem koji omogućuje nastavnicima otvaranje virtualnih učionica, dijeljenje materijala i interakciju s učenicima. <https://loomen.carnet.hr/>
- **Škole.hr** - informativni portal s vijestima iz školstva, nastavnim materijalima i e-tečajevima. <https://www.skole.hr/>
- **E-laboratorij** - portal na kojem možete pronaći recenzije digitalnih alata. <http://e-laboratorij.carnet.hr/>
- **Sustav EMA** - platforma za organizaciju i prijavu na obrazovne aktivnosti namijenjena nastavnicima. <https://ema.carnet.hr/>
- **Srce (MoD)** - sustav za e-učenje Sveučilišnog računskog centra (Srce) namijenjen visokom obrazovanju i edukaciji nastavnika putem paketa kao što je Digitalno obrazovanje: e-nastavnik.
- <https://mod.srce.hr/>

Europske platforme za međunarodnu suradnju

- **European School Education Platform (eTwinning)** - najveća europska zajednica za škole. Omogućuje nastavnicima i učenicima rad na zajedničkim projektima. <https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning>
- **Learning Corner** - platforma Europske unije s interaktivnim materijalima i igrama za djecu od 5 do 18 godina, prilagođenima za rad u razredu. https://learning-corner.learning.europa.eu/index_en
- **EPALE** - višejezična zajednica otvorenog pristupa namijenjena stručnjacima u području obrazovanja odraslih u Europi. <https://epale.ec.europa.eu/hr>

Platforme za dijeljenje znanja i resursa

- **Khan Academy** – obrazovna platforma za učenje s video lekcijama i vježbama uz alate za učitelje i personalizirano učenje <https://www.khanacademy.org/>
- **Quizlet** – služi za učenje, ponavljanje i savladavanje nastavnog sadržaja, izradu i korištenje digitalnih obrazovnih kartica, igara i kvizova. <https://quizlet.com/>
- **Duolingo Community / Forums** – forum i zajednica za učenje jezika uz međusobnu podršku. <https://www.duolingo.com/guidelines>
- **Stack Exchange** – mreža specijaliziranih web stranica za pitanja i odgovore <https://stackexchange.com/>
- **Edutopia** – blog i zajednica učitelja s člancima, raspravama i praksama za poboljšanje nastave. <https://www.facebook.com/p/Edutopiahr-61556542314927/>
- **TeachersPayTeachers**

svjetsko internetsko tržište i zajednica namijenjena prosvjetnim djelatnicima za kupnju, prodaju i dijeljenje originalnih obrazovnih resursa

<https://www.teacherspayteachers.com/>

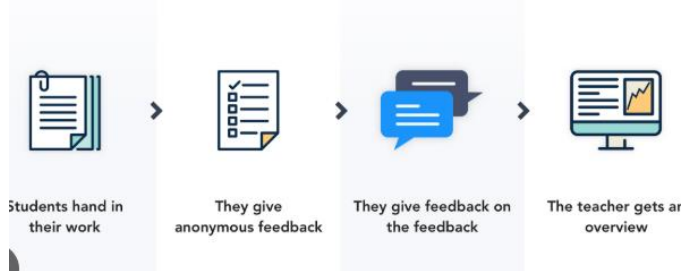

Platforme za suradnju i projektno učenje

- **Padlet** – digitalna “ploča” za zajedničko stvaranje i dijeljenje ideja <https://padlet.com/>
- **Flip (Flipgrid)** – microsoftova platforma za učenje temeljena na kratkim videozapisima. Omogućuje nastavnicima postavljanje pitanja i ogovaranje videozapisima <https://myflipgridapp.com/>
- **Peergrade** – online platforma za edukaciju koja omogućuje anonimno ocjenjivanje i davanje povratnih informacija o radovima kolega za međusobno recenziranje radova učenika i poticanje aktivnog učenja. <https://www.peergrade.space/>

What is peer grading?

Digitalni alati za prikupljanje izravnih i anonimnih povratnih informacija

- **Google Forms** / Microsoft Forms – alat za izradu anketa i upitnika
- **Mentimeter** - alat za interakciju u stvarnom vremenu koji omogućuju anonimne ankete, kvizove i postavljanje pitanja tijekom predavanja <https://www.mentimeter.com/>
- **Slido** – alat za interakciju uživo, omogućuje postavljanje pitanja, anketa, kvizova <https://www.slido.com/>
- **Peergrade** - platforma koja olakšava anonimno međusobno ocjenjivanje <https://hundred.org/en/innovations/peergrade>
- **Vevox** - specijaliziran za live ankete i anonimna Q&A sučelja <https://www.vevox.com/>
- **Moodle** nudi ugrađene alate za anonimno ocjenjivanje <https://moodle.org/>

Savjeti za održavanje on line zajednica

- **Prisutnost i podrška nastavnika**- uloga nastavnika se mijenja iz predavača u mentora i moderatora zajednice.
- **Redovita povratna informacija**-brzi i i konstruktivne odgovori ključni su za održavanje motivacije učenika.
- **Radno vrijeme** - odredite vrijeme za on line konzultacije, najavite u koje vrijeme tijekom dana ćete odgovarati na poruke, slati povratne informacije ili uživo dostupni.
- **Socijalna prisutnost**- povremeno podijelite neformalne sadržaje ili anegdote kako biste humanizirali online okruženje i izgradili povjerenje.
- **Poticanje interakcije i suradnje** – naglasiti da sama prijava prisustva putem like-a ili rečenice “Pročitao sam poruku” ne znači da učenik aktivno sudjeluje u nastavi
- **Grupni projekti** -dizajnirajte zadatke koji zahtijevaju suradnju učenika (npr. zajednička izrada prezentacija ili rješavanje problemskih zadataka).
- **Vršnjačko učenje**- potaknuti učenike da komentiraju radove jedni drugih ili da odgovaraju na pitanja.

- **Upravljanje količinom digitalnih alata**, količinom sadržaja i aktivnosti. Nastojte izbjeći monotoniju i korištenje istog načina rada kroz dulje vrijeme.
- **Pristupačnost** - osigurajte materijale prilagođeni različitim potrebama, koristite raznolike sadržaje (video zapise, podcaste i sl.)
- **Višestruki kanali interakcije** - ponudite mogućnost sudjelovanja putem teksta, glasa ili videa.
- **Prilagodba i organizacija sadržaja** - prilagoditi sadržaj online izvođenju, neki alati i metode prikladniji su za određenu vrstu ishoda i poticanje aktivnosti učenika.
- Koristite obrazovne sadržaje koji su primjenjivi za vaš predmet.
- Prikazati „Dobar primjer „u uvođenje novog gradiva putem videokonferencije nakon koje učenici samostalno vježbaju u vrijeme kad njima odgovara.
- Nakon provedenog ispita znanja u videokonferenciji s učenicima analizirajte rezultate.

Savjeti za održavanje online zajednica

Prisutnost i podrška nastavnika

Budite aktivan mentor i moderator zajednice

Redovita povratna informacija

Dajte brze i konstruktivne odgovore učenicima

Radno vrijeme

Odredite i najavite vrijeme za online konzultacije

Socijalna prisutnost

Podijelite neformalne sadržaje i anegdote

Poticanje interakcije i suradnje

Dizajnirajte zadatke koji potiču suradnju učenika

Grupni projekti

Organizirajte zadatke koje zahtijevaju grupni rad

Vršnjačko učenje

Potaknite učenike da komentiraju i pomažu jedni drugima

Vršnjačko učenje

Potaknite učenike da komentiraju i pomažu jedni drugima

Upravlajte digitalnim alatima i sadržajem

Strategija minimalizma: kvalitetno, raznoliko, dostupno

Pristupačnost

Osigurajte prilagodljive materijale i više vrsta sadržaja

Višestruki kanali interakcije

Ponudite opcije za sudjelovanje putem teksta, glasa i videa

Prikazati „Dobar primjer“

Nakon videokonferencije učenici samostalno vježbaju u vrijeme kad rinau

Stručne analize nakon ispita

Sučenicima analizirajte rezultate u videokonferenciji

Prilagodba i organizacija sadržaja

Koristite obrazovne sadržaje koji su primjenjivi za vaš predmet; raznoliki alati i metode potiču aktivnos

Problemi u on line zajednicama, privatnim kanalima

- U on line komunikaciji poneki roditelji i učenici smatraju ako su prijatelji s učiteljima na društvenim mrežama ili komuniciraju on line, da je tako i u stvarnom životu te postaju previše opušteni ili narušavaju profesionalne granice.
- U on line komunikaciji ponekad dolazi do sljedećih problema:
- **Očekivanje stalne dostupnosti** - roditelji i učenici očekuju odgovore odmah, čak i vikendom ili kasno navečer.
- **Gubitak autoriteta** - prevelika neformalnost može otežati učitelju zadržavanje profesionalne distance u učionici.
- **Subjektivnost** - prijateljski odnos može stvoriti dojam povlaštenog tretmana određenog učenika.
- **Zadiranje u privatnost** - učitelji gube svoj privatni prostor jer roditelji dobivaju uvid u njihov osobni život izvan škole.
- Stručnjaci stoga preporučuju korištenje isključivo službenih kanala (e-Dnevnik, službeni mail, platforme poput Teamsa) kako bi se očuvao profesionalni integritet obje strane.

Zaključak

- Digitalne zajednice imaju veliki utjecaj u obrazovanju i sve više oblikuju obrazovnu budućnost.
- Učitelj u tom procesu ima ključnu ulogu kao mentor, organizator i podrška učenicima. Mora se kontinuirano usavršavati i prilagoditi novim tehnologijama .
- Zbog svoje fleksibilnosti i dostupnosti smatraju se budućnošću obrazovanja, predstavljaju važan korak u razvoju suvremenog obrazovanja.
- Omogućuju povezivanje s ljudima iz različitih dijelova svijeta, čime se šire vidici i razvija globalna svijest.
- Digitalne zajednice potiču razvoj važnih vještina za 21. stoljeće:
 - digitalnu pismenost
 - kritičko razmišljanje
 - komunikacijske vještine i sposobnost suradnje

koje mogu značajno poboljšati kvalitetu učenja i pripremiti učenike za svijet koji se neprestano mijenja.

Izvori:

- <https://ahaslides.com/hr/blog/gamification-learning-platforms/>
- <https://ahaslides.com/hr/blog/gamification-learning-platforms/>
- <https://e-laboratorij.carnet.hr/>
- https://pilot.e-skole.hr/wp-content/uploads/2018/05/Prirucnik_Digitalna-tehnologija-za-suradnju-s-djelatnicima-i-ucenicima-skole-i-roditeljima.pdf
- <https://goelastic.com/building-online-learning-communities/>
- <https://definicion.de/online/>
- <https://e-laboratorij.carnet.hr/classcraft/>
- <https://e-laboratorij.carnet.hr/learning-apps-jednostavno-izradite-alat-svoju-nastavu/>
- <https://www.mentimeter.com/blog/education/student-engagement-tools>
- <https://help.webex.com/hr-hr/article/nudz1bx>
- https://pilot.e-skole.hr/wp-content/uploads/2018/05/Prirucnik_Digitalna-tehnologija-za-suradnju-s-djelatnicima-i-ucenicima-skole-i-roditeljima.pdf
- <https://ucitelji.hr/budi-internet-genijalac/>
- <https://mzom.gov.hr/vijesti/digitalne-tehnologije-i-umjetna-inteligencija-sve-prisutnije-u-obrazovanju-naglasena-potreba-za-edukacijom-i-jasnim-smjernicama/7667>
- <https://hrcak.srce.hr/file/370328>

